

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2019, în cauza penală în privința lui:

Slobozian Ion xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.05.2018 – 06.12.2018;

Instanța de apel: 29.01.2019 - 23.05.2019;

Instanța de recurs: 17.08.2019 – 06.11.2019,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 06 decembrie 2018, *cauza fiind examinată în baza conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală*, Slobozian Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. d), e) și f) Cod penal și cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 4 (patru) luni.

Conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

Cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului penal pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 2520 lei, au fost trecute în contul statului.

Procesul penal de învinuire a lui Slobozian Ion în baza art. 186 alin. (2) lit.c), d) Cod penal, a fost încetat în temeiul art. 391 alin. (1) pct. (1) Cod de procedură penală, în legătură cu retragerea plângerii părții vătămate.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a stabilit că, la 29 martie 2018, în intervalul de timp de la ora 07 până la ora 16.30, Slobozian Ion urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin deteriorarea geamului, a pătruns în casa de locuit amplasată pe str. xxxx, mun. xxxx, de unde, pe ascuns a sustras bijuterii din aur și mijloace bănești în sumă totală de 48000 lei, ce aparțin lui Criganuța Grigore, după care cu bunurile sustrase, a părăsit locul comiterii

infracțiunii într-o direcție necunoscută, cauzându-i părții vătămate, o daună materială în proporții considerabile.

Astfel, instanța de fond a stabilit că acțiunile lui Slobozian Ion au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal - furtul, adică sustragerea bunurilor altei persoane, cu calificativul, prin pătrundere în locuință și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Tot el, la 15 aprilie 2018, în jurul orei 12.00, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale intenționate, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin acces liber a pătruns în casa de locuit amplasată în mun. xxxx, care aparține lui Vlas Lilian, unde, folosind în calitate de armă un obiect asemănător cu o șurubelniță, l-a amenințat cu vătămarea periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei pe minorul Vlas Marin, comunicând că-1 va înjunghia dacă nu comunică locul aflării mijloacelor bănești. Ulterior, prin deteriorarea ușii din termopan, a pătruns în odaia-salon muzical și deteriorând ușa safeului a sustras mijloace bănești în sumă de 2000 lei și 175 euro, ceea ce constituie echivalentul a 3500 lei, după ce din geanta ce aparține lui Vlas Mariana a sustras mijloace bănești în sumă de 2000 lei și două carduri bancare de la BC „BCR” și BC „Eximbank” și a părăsit locul comiterii faptei într-o direcție necunoscută, cauzându-i lui Vlas Lilian un prejudiciu material în sumă de 7500 lei, ceea ce constituie proporții considerabile.

Astfel, instanța de fond a stabilit, că acțiunile lui Slobozian Ion Andrei, au fost încadrate în baza art. art. 188 alin. (2) lit. d) e) fi Cod penal, a comis infracțiunea de tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei, săvârșit prin pătrundere în locuință, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-i aplica lui Slobozian Ion, pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. d), e) și f) Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 4 (patru) luni, cu executarea în penitenciar pentru minori.

În motivarea cererii de apel, apelantul a indicat că:

- pedeapsa stabilită pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e) și f) Cod penal, este prea blândă în raport cu persoana inculpatului, dacă se ia în considerație caracterul social periculos al faptelor, modul de comitere a infracțiunii, personalitatea infractorului. Pe lângă cumulul de circumstanțe atenuante stabilite și admise, instanța urma să aprecieze și corelarea acestora cu cinismul și cruzimea cu care inculpatul a comis infracțiunea;

- instanța de judecată eronat a aplicat în privința inculpatului minor

Slobozian Ion prevederile art. 79 Cod penal, situație în care aplicarea acestei norme este posibilă ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului infracțiunii, la descoperirea acesteia;

- la emiterea sentinței instanța de judecată n-a ținut cont îndeajuns de aceste prevederi, la fel și de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale stabilite de Codul penal, în special de faptul că inculpatul minor a săvârșit infracțiunea cu bună știință asupra unui minor, cu amenințarea aplicării unui obiect care poate fi aplicat ca armă, gradul de pericol social al infracțiunii comise se referă la categoria celor grave;

- instanța de fond la aplicarea pedepsei inculpatului, ignorând principiul individualizării pedepsei, nu a luat în considerație caracterul și gravitatea infracțiunii comise, motivul și scopul celor comise, de influența pedepsei aplicate asupra corectării inculpatului, opinând că incorect s-a aplicat în privința acestuia pedeapsa sub limitele minime conform art. 79 Cod penal cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2019, a fost admis apelul declarat, casată, inclusiv din alte motive, sentința în partea stabilirii pedepsei pentru infracțiunea prevăzută de art. 188 alin.(2) lit. d), e), f) Cod penal, pronunțând o nouă hotărâre în această parte, prin care:

Lui Slobozian Ion, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. d),e),f) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin.(3), 79 Cod penal, art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea în centrul de detenție pentru minori și tineri.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei numită lui Slobozian Ion a fost suspendată condiționat pe un termen de 3 (trei) ani.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Colegiul penal a conchis, că instanța de fond pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de Slobozian Ion, iar probele examinate, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, inclusiv în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, Colegiul a reținut, că inculpatul a recunoscut vina în comiterea acțiunilor descrise în actul de învinuire, cauza penală fiind examinată de către instanța de fond în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală.

Sentința primei instanțe a fost contestată doar de către partea acuzării și numai în partea individualizării pedepsei penale pentru condamnarea acestuia în

baza art. 188 alin. (2) lit. d), e) și f) Cod penal, solicitându-se aplicarea unei pedepse mai aspre, sentința menționată nefiind atacată în partea ce ține de încadrarea juridică și vinovăția inculpatului.

Prin urmare, privitor la numirea pedepsei penale, Colegiul a conchis că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, se ia în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, conform art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Slobozian Ion, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor grave.

Colegiul penal a menționat, că deși inculpatul a comis infracțiunea în timpul minoratului, instanța de fond la stabilirea pedepsei a omis să aplice prevederile art. 70 alin.(3) și 79 Cod penal, motiv care servește temei pentru admiterea apelului procurorului și casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei.

Așadar, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a reținut, că ținând cont de faptul, că Slobozian Ion a comis infracțiunea fiind la vârstă minoră, pedeapsa va fi stabilită cu aplicarea prevederilor art. 70 alin.(3) Cod penal, or, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

Iar, conform art. conform art. 78 alin. (5) din Codul penal, dacă există circumstanțe atenuante excepționale, pedeapsa poate fi aplicată conform prevederilor art. 79.

Conform art. 79 alin. (1) din Codul penal, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. *Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională.*

În contextul dat, instanța de apel ia în considerație condițiile de trai ale familiei inculpatului, personalitatea acestuia care nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, nu are antecedente penale, inclusiv faptul că în virtutea vârstei minore, inculpatul a fost în dificultate de a conștientiza gravitatea acțiunilor sale și caracterul prejudiciabil al consecințelor faptei, astfel, prin reținerea prevederilor art.70 alin.(3), 79 Cod penal și a art.364¹ alin.(8) Cod de procedură

penală, nefiind clar argumentată concluzia instanței de fond, în vederea aplicării pedepsei cu închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni.

Astfel, reieșind din totalitatea circumstanțelor stabilite, ținând cont de scopul pedepsei penale îndreptate spre restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, Colegiul penal a conchis că inculpatul Slobozian Ion urmează a fi condamnat pe art. 188 alin.(2) lit. d), e), f) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare, prin prisma art.70 alin.(3), 79 Cod penal și a art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a considerat oportun de a suspenda condiționat executarea pedepsei ce va fi stabilită lui Slobozian Ion, obligându-l să nu-și domiciliul fără consimțământul organului competent pe perioada termenului de probațiune ce va fi fixat, care va constitui o pedeapsă echitabilă în coraport cu fapta comisă, iar stabilirea termenului de probațiune va impune pe viitor, în opinia instanței, un comportament adecvat al inculpatului în vederea respectării legilor și care va atinge scopul pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal.

Reieșind din circumstanțele elucidate, Colegiul penal a ajuns la concluzia că apelul declarat de către procuror urmează a fi admis din alte motive, cu casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

5. Împotriva deciziei procurorul declară recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În motivarea recursului se indică că, deși instanța de apel a corectat erorile primei instanțe, în partea ce ține de cumularea și calcularea corectă a pedepsei și a pedepsei definitive, acuzarea nu este de-acord cu soluția instanței de apel în partea ce ține de aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, din cauza personalității inculpatului, care nu este la prima abatere și în privința căruia a mai fost aplicată această normă, dar care nu și-a atins scopul reeducării acestuia.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de

recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului declarat se constată că, procurorul critică decizia sub aspectul pct.6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*, însă Colegiul analizând decizia atacată, conchide că nici un temei prevăzut de norma menționată, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Distinct de aceste considerente, Colegiul atestă că recurentul critică decizia instanței de apel și sub aspectul greșitei individualizării a pedepsei aplicate, temei de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Referitor la motivele invocate de recurent în acest sens, Colegiul menționează că, potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz, Colegiul penal constată că instanța de apel casând parțial soluția primei instanțe, de fapt a corectat unele greșeli în partea stabilirii pedepsei inculpatului, reieșind din faptul că Slobozian Ion, a.n. xxxx, a săvârșit infracțiunea

fiind minor, luându-se în considerație prevederile art. 70 alin. (3) Cod penal, conform cărora *la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate* și art. 79 alin. (1) Cod penal, care prevede că *..... instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională.*

Respectiv, la numirea pedepsei principale sub formă de închisoare în privința inculpatului, instanța de apel corect a aplicat prevederile art. 70 alin. (3) și art. 79 alin. (1) Cod penal.

Un alt aspect important care a fost luat în considerație de către instanțele de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului, este faptul că cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod de procedură penală, deoarece Slobozian Ion a solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală și potrivit alin. (8), inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare...

Astfel, reieșind din totalitatea circumstanțelor stabilite, ținând cont de scopul pedepsei penale îndreptate spre restabilirea echității sociale, Colegiul reține că, instanța de apel just a considerat că corectarea inculpatului este posibilă fără privarea de libertate, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei principale, punându-se la baza soluției prevederile art. 7, 61, 75, 70 alin. (3), 79 alin. (1), 90 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, precum și gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, personalitatea celui vinovat și circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea.

De asemenea, procurorul solicitând excluderea prevederilor art. 90 Cod penal la aplicarea pedepsei în privința inculpatului, nu a invocat careva motive care ar justifica aplicarea unei pedepse mai aspre, or, criticile formulate de procuror au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale și în instanța de apel și cărora li s-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, iar argumentele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel.

Colegiul constată, că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror și

potrivit legii se impune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2019, în cauza penală în privința lui Slobozian Ion, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 05 decembrie 2019.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun